

« cipientes tibi mandamus, quatenus prædictum A
 « locum, clericis expulsis, quos auctoritate aposto-
 « lica omni beneficio et residentia in eadem hac
 « hora decernimus privatos, in pristinum statum
 « reducere cures, monachosque et abbatem secun-
 « dum regulam divi Patris Benedicti, quemadmodum
 « a principio ibi fuisse memorantur, instituas,
 « cæterisque omnia et singula per tuos progenitores,
 « teque vel alios quoscunque ablata sine mora
 « restituas, et si quid amplius ad hæc perficienda
 « requiritur necessarium, de tua substantia fide-
 « liter et sine ulla contradictione pro æternæ vitæ
 « amore legaliter impendas. Hæc tibi quanto citius
 « perficienda una cum conjugæ tua nobis dilecta
 « consummandaque auctoritate omnipotentis Dei,
 « in remissionem tuorum peccatorum serio injungi- B
 « mus. Quæ si (quod absit) neglexeris, nostrorum-
 « que mandatorum contemptor inventus fueris, in-

« dignationem omnipotentis Dei, sanctorumque
 « Petri et Pauli apostolorum, et omnium electorum
 « Christi noveris incursum, teque sub anathematis
 « vinculo auctoritate apostolica constrictum, divini
 « examinis judicio fore obnoxium, gravissimis ge-
 « hennæ tormentis cum impiis sine fine pnnien-
 « dum. »

Hac pontificis oratione compunctus, ad genua
 ejus comes procidit, seque peccasse graviter cum
 lacrymis publice confessus, omnia quæ juberetur
 facturum pro viribus promittit, veniam commis-
 sorum absolutionemque postulans a pontifice au-
 divit :

« Si perfeceris ea, quæ præcipientibus nobis te
 « facturum promittis, veniam tibi non solum com-
 « missorum cum absolutione impendemus, sed
 « etiam præmia felicitatis æternæ multimoda in
 « cælo tibi reposita repromittimus. »

NOTITIA BRUNONIS

EPISCOPI TULLENSIS, POSTMODUM LEONIS IX PAPÆ,

De instauratione cænobii S. Apri.

(Circa annum 1030.)

(Apud Mabill. *De re diplomatica*, lib. vi, pag. 602, ex autographo.)

In nomine sanctæ et individuæ Trinitatis, Pa- C
 tris, et Filii, et Spiritus sancti, ego Bruno, gratia
 Dei Leuchorum præsul, clero et populo præsentem,
 atque universis hujus ecclesiæ filiis, tam viventibus
 quam et successuris.

Scitur a pluribus qualiter tempore domni Bertoldi,
 hujus sedis pontificis, per domnum abbatem Wil-
 helmum, locum Sancti Apri omni religione destitu-
 tum Deus visitaverat, quem vix evictum precibus
 idem præsul Bertoldus adduxit a Burgundiæ parti-
 bus, eique ibidem regulariter præfecit fratribus.
 Sed quia vita monastica, dum nescitur, videtur
 quasi contraria; cum vice mutata, viderent et au-
 dirent de ordine monachorum inusitata, et inter-
 diceretur quibusque curiosis fratrum familiaritas,
 quæ passim prius cuicunque communis et facilis existi-
 terat; his et aliis occasionibus cæpit oriri querimo-
 nia contra locum, et cum diffamatione vituperati-
 onis scandalum, ut quidam sapiens ait: *Omnia
 sabita mutatio rerum non fit sine quodam fluctu animo-
 rum.* Unde factum est ut a vicinis murmurantibus et
 detrabentibus, blasphemantibus et accusantibus,
 locus adversitatem diu sustineret, quam a quibus-
 dam excitabat non tam malitia quam minus peccans
 ignorantia. Reddita autem pace sede
 residente pontifice, cæperunt qui olim adversati
 fuerant respicientes rem inquirere,
 et ab ea quam crediderant i . . . ventam, venerari
 et diligere, et boni odoris famam undecumque pro-

pinare. Unde contigit ut plures eorum quærentes
 societatem adipiscerentur, plerique vero etiam mo-
 nachi ellicerentur: sicque crescente fidelium devo-
 tione cæpit sæpefatus sublevari locus donantium
 largitate. Nam quisquis in societatem fratrum sese
 offerebat, largielatur spontaneus transitoria, ut par-
 ticipatione Deo servientium mereretur permansura.
 Quapropter Je expensis eorum aggressi sunt facere
 memoriale æternum, ut talium elemosyna in
 conspectu fidelium præsentium et futurorum con-
 spicua, et in hoc sæculo sit in benedictionis memo-
 riale ante Deum in remuneratione perpetua. Itaque
 Sancti Apri antiquum monasterium vetustate laps-
 abundantum, semel et bis olim igne concrematum,
 ab ipsis fundamentis renovandum constituerunt
 erigere in domicilium. Et ut sciatur quibus bene-
 factoribus construitur, eorum vocabula pariter et
 expensas nominatim subter assignaverunt, sui-
 que piam recordationem jugiter devotione recolendam
 posteris reliquerunt. Exinde supplicamus hujus no-
 stræ sedis successores antistites ne, juxta magni-
 tudinem structuræ facultates loci æstimantes, obli-
 paternitatis, duri fiant oppressores. Et ut noverint
 quam justa sit hæc nostra deprecatio, legere dig-
 nentur chartam quam Gauzlinus episcopus cum regali
 præcepto fecit et firmavit sæpe dicto loco, in quo
 ante episcopatum nostram societatem collocavi:
 in episcopatu autem positus, rebus quibus potui
 ampliavi, et continua nostri memoria ut per singu-

las diei horas habeatur ibi, a fratrum fideli devotione omnibus diebus vitæ meæ obtinui.

Hæc sunt nomina eleemosynatorum cum eleemosynis suis.

Domnus imperator Chaonradus libras xv et auri uncias iv.

Domna imperatrix libras iii et duas uncias auri.

Domnus episcopus Mettensis ii.

Comes Leitfridus vi et semis.

Comtissa Alberada i et cortinam optimam cubitorum lxxii, et annonæ mod. cccc.

Ductrix Mathildis lib. unam et semis.

Heinricus Advocatus v.

Filista conjux ejus v.

Hugo de Brisciaco iii.

Widricus Grossus v.

Heinricus de Fau v.

Heinricus de Tussiaco v.

Hildegurgis de Barro v.

Oda de domno Martino uncias auri iv et semis.

Mainfredus lib. v.

Emma vi.

Walderada v.

Mainherus de Calmis v.

Lambertus canonicus v.

Ingobertus v.

Domnus abbas Richardus i.

Domnus abbas Norbertus i.

Domnus abbas Sigifredus i.

Domnus abbas Poppo iv.

Domnus abbas Erlinus unam et semis.

Domnus abbas Herbertus ii.

Domnus Azechinus unam et semis et v solidi.

Eleemosynæ conversorum. Domnus Herbertus primicius v. Domnus Herbertus archid. xviii et cappam purpuream. Domnus Gozelinus v. Domnus Girbertus xii. Domnus Albertus vi. Domnus Theodericus vii. Domnus Goisfridus unam et semis. Domnus Harwardus i et pallam unam. Domnus Teudo vineas ad x carr. vini. Comes Oddo x lib.

Nec minori gratiarum actione suscipiunt quod eis cives et suburbani nostri in carropera fecerunt, cum saxa ingentia et lapides muralis or. linis totis viribus, spontaneo nisu et prompta voluntate convexerunt, ruinasque veterum murorum totius monasterii manibus mundaverunt, cervicibus asportaverunt, quando necdum attingerant incensionum, deprædationum et vastationum infelix infortunium. Et quia nominatim eos non capit præsens charta, capiat illos cœlestis regni aula pro ea quam ædificaverunt Deo et sancto Apro in hac mortali vita.

Præterea hic annumerari dignum est illos quorum fuit multo major benevolentia quam potuisset esse largiendi facultas, qui solidos quinque, aut decem, aut quindecim, aut nummos duodecim vel sex, aut plus minusve contulerunt.

SANCTI LEONIS IX

DIPLOMATA

DATA CUM ADHUC EPISCOPUS TULLENSIS AGERET.

I.

Bruno, episcopus Tullensis abbatie Sancti Apri possessiones confirmat.

(Anno 1034.)

[Dom Calmet, *Histoire de Lorraine, Preuves, I, 413.*]

In nomine sanctæ et individue Trinitatis, omnium quæ subsistunt æternaliter creatricis atque moderatricis, Bruno, sanctæ Tullensis Ecclesiæ, humilis præsul.

Divinæ dispositionis gratia agitur quotiescunque animus uniuscujusque ad bonum velle inspiratur, maxime ille qui plus cæteris in hoc mundo aliquid habere cernitur, cum invigilat ut de rebus terrenæ dominationis Dei clementia sibi propitietur; nobis tamen pastoribus Ecclesiæ pia sollicitudo indicitur ut grex Dominicus in ea constitutus nostra providentiâ pascatur, et gemina vitæ substantia sub temporali administratione fulciatur. Idcirco universis Ecclesiæ nostræ, cui Deo auctore præsidemus, tam præsentibus fidelibus quam etiam post longe sequentibus, certa ratione manifestum esse volumus

C quod ad locum Sancti Apri devenientes, et victualem monachorum administrationem pie considerantes, nobis in futuri districtione iudicii non modice profuturum esse credimus si ea quæ ad alimenta fratrum illic Deo servientium pertinent auferemus; ut per hoc et memoriale nostrum in eo loco certius consisteret, et servorum Dei pro adeptione salutis nostræ oratio perpetually non cessaret. Hujus itaque rei gratia ducti, ac paterna sollicitudine permoti, altaria ecclesiarum quas modernis temporibus ab ingenuis hominibus, seu a quibuslibet vicinis noviter acquisitas possidere videntur, consilio fidelium nostrorum per synodale decretum eis donatione firma concessimus: ea scilicet stabilitate et lege qua cætera altaria totius abbatie tenebant ab antiquo tempore, id est ut, decedentibus vicariis quibus tantummodo curam animarum per eorum electionem committimus, ipsi eadem altaria redimere nequaquam compellantur, sed solummodo electione sua ut dictum est, succiduos vicarios exhibeant, qui de manu nostra curam animarum suscipiant. Altaria